

NORDISK BARNEBOKKONFERANSE 2023

Tid: 6.-8. februar 2023

Sted: Sølvberget, Stavanger bibliotek og kulturhus

Formål og målgruppe

Nordisk barnebokkonferanse er en biennial møteplass for den barnelitterære bransjen i Norden, og skal arrangeres for femte gang 6. - 8. februar 2023. Målet er å være en felles, nordisk plattform for kunnskapsutveksling og kompetanseheving innen produksjon og formidling av barne- og ungdomslitteratur, og stimulere til økt samarbeid på tvers av landegrensene. Slik kan NBBK bidra til å ruste fagfeltet for framtidige utfordringer knyttet til litteratur og formidling for barn og unge i Norden, og i siste instans øke barn og unges leselyst og -kompetanse. Målgruppen for konferansen er bibliotekarer, formidlere, forskere, forfattere, lærere og andre med interesse for barne- og ungdomslitteratur i Norden. Konferansen arrangeres av og på Sølvberget bibliotek og kulturhus. Slik utnytter NBBK også bibliotekets rolle som møteplass og arena for debatt, samtidig som samarbeidet mellom bibliotek, skole og utdanning styrkes.

Litteratur for barn og unge er et fagfelt i konstant utvikling, og i vår digitale tidsalder må både litteraturen og de som formidler den være omstillingsdyktige. Koronapandemien gjorde verdien av omstilling tydeligere enn noen gang, når litteraturformidlingen måtte flytte fra det fysiske biblioteket og over på digitale plattformer. I annerledesåret 2021 arrangerte vi en heldigital konferanse med rekordhøye publikumstall, noe som viser at NBBK er en relevant og etterspurt møteplass, uansett form. I en tid der det nordiske språk- og kulturfelleskapet i stadig større grad påvirkes av internasjonale strømninger, er fellesnordiske møteplasser kanskje viktigere enn noen gang. En videreføring av Nordisk barnebokkonferanse i 2023 vil sikre en videreutvikling av den påbegynte dialogen og samarbeidet på barnelitteraturfeltet i de nordiske landene.

Tema

20-tallets mediebilde har hittil vært preget av kriser, og i 2023 blir temaet for NBBK nettopp Krise. Med storming av den amerikanske kongressen og historiske skogbranner har vi sett både et demokrati og et klima i krise. Skolestreik er et av flere eksempler på at barn lar seg engasjere av kriser. Men gjennom koronapandemien har krisen funnet veien inn i kjernen av barnas hverdag. Vi har fått kjenne den på kroppen. Hvordan fremstilles barnet i krise i litteraturen? Og hvordan takler litteraturen kriser i samtiden? Temaet krise åpner for mange problemstillinger som vi ønsker å belyse og sette på dagsordenen i Nordens barne- og ungdomslitterære fagmiljø.

I følge Store Norske Leksikon er krise; «(...) en vanskelig situasjon, et avgjørende vendepunkt eller en plutselig forandring». I barnelitteraturen består krisene ofte av det helt nære; venner som vokser fra hverandre, foreldre som går fra hverandre, barn som må flytte fra alt de kjenner, og identitetskriser. For hva er barne- og ungdomslitteraturen om ikke en litteratur der særlig avgjørende og plutselig forandring står i fokus? Så mye av barne- og ungdomslitteraturen, av barne- og ungdomstida, dreier seg om vendepunkt og overganger; første skoledag, første vennskap, første forelskelse, overgang fra barn til ungdom og overgang fra ungdom til voksen.

Samtidig ser vi at de store krisene også har sin plass i barne- og ungdomslitteraturen i så vel fiksjon som fakta. I 2015 var temaet for NBBK "Undergang - eller overgang?", blant annet med henvisning til den tydelige dystopi-trenden i nyere ungdomslitteratur i Norden. Den dystopiske ungdomslitteraturen ser, både i Norden og internasjonalt, ut til å ha kommet for å bli. Hvorfor ser vi så mange kriser i ungdomslitteraturen? Lider den av idyllofobi? Og er ungdomslitteraturen selv i krise? Kan mer håp og humor være veien til ungdommens lesehjerter? Stikkordet «Håp» er også viktig for årets konferanse. For er alt helt krise, eller finnes det håp? Håpet i barnelitteraturen handler om de store kreftene; kjærlighet, vennskap og mot. Håpet ligger ofte i barnet selv, noe vi særlig ser i den fantastiske litteraturen, der det utvalgte barnet er den eneste som kan redde verden.

NBBK 2021 satte søkelyset på humor, og hvorfor humorbøkene som barna sluker sjelden vinner priser. Dreier krisen seg om at voksne ikke forstår hva barna vil lese? Kanskje er selve lesingen i krise når over 70.000 gutter på ungdomsskolen er under kritisk lesenivå. Hvor er de mannlige rollemodellene for lesing? Hva betyr det når en fagbok om gutters pubertet skrives og illustreres av kvinner? Og gjenspeiles mangfoldet i barnas virkelighet i bøkene, eller har vi en mangfoldskrise i barne- og ungdomslitteraturen?

Koronapandemien har satt flere bransjer i krise, med kulturbransjen som en av de mest berørte. Hvordan reagerer kulturbransjen, herunder folkebiblioteket, på krisen? Hvilke digitale arenaer må vi være på for å nå ungdomsleseren? Hvordan kan vi nå barn og ungdom gjennom digital formidling og digitale arrangement? Hva gjør barne- og ungdomsbibliotekaren når klassebesøkene avlyses? Vi vil utforske hvilke digitale svar som virket under pandemien, og som vi kan ta med oss videre. For bransjen var lockdown også en mulighet, plutselig hadde barn mer tid til å lese enn før. Hva skjedde med all denne ekstra tiden? Tapte lesingen i kampen mot korona? Selv om lesingen er under press, ser vi at populariteten til strømmelydbøker og tegneserier blomstrer. Men

har vi misforstått tegeserieformatet når grafiske romaner om alvorlige temaer, som Maus, kategoriseres som humor? Og hva skjer egentlig når bøker skrives eksklusivt for lydbokformatet? Er den tradisjonelle boka i krise?

Det nordiske samarbeidet gir en verdifull mulighet til å se litterære kriser på tvers av kultur, språk og geografi. Har de nordiske landene samme utfordringer? På begynnelsen av 2000-tallet uttalte forleggere at den norske ungdomslitteraturen var i krise. På samme tid blomstret den i Sverige. Nå ser bildet annerledes ut, med krisetid for den svenske ungdomsboka, mens den norske ungdomslitteraturen har stabilisert seg. Hva kan vi lære av våre nordiske naboer når krisa står på som verst? Og hva skjer hvis vi ikke lenger kan kommunisere med dem? Har vi en nordisk identitetskrise når barn og ungdom søker mot amerikansk språk og kultur? Hva skjer med det nordiske språkfelleskapet når barnekulturen amerikaniseres?

Program

Programmet vil romme møter med aktuelle forfattere og illustratører av skjønn- og faglitteratur for barn og unge, og presentasjoner av nye forsknings- og formidlingsprosjekter knyttet til barne- og ungdomslitteratur i Norden. Under konferansen vil vi også vise en aktuell utstilling i Sølvbergets lokaler. Som sist vil mandag settes av til bransjedag med fagseminarer, workshops og åpning av utstilling, mens hovedprogrammet vil legges til tirsdag og onsdag. Programarbeidet vil starte opp når prosjektleder er på plass 1. mars 2022, men vi hadde oppstartsmøte med programrådet 4. februar, og har allerede nå notert oss flere aktuelle navn. Se ellers vedlagt programmet fra NBBK 2019 og 2021.

Om arrangøren

Sølvberget, Stavangers bibliotek- og kulturhus, er Rogalands best besøkte kulturinstitusjon. Sølvberget er en del av Stavanger kommune, og har tre filialer i tillegg til hovedbiblioteket i hjertet av Stavanger sentrum. Sølvberget har i dag en omfattende programvirksomhet, med over 1600 arrangementer i året. (Se [her.](#)) Dette inkluderer den årlige [Kapittelfestivalen](#) - Stavanger internasjonale festival for litteratur og ytringsfrihet, med rundt 150 arrangementer for barn og voksne fordelt på fem dager.

Ombygging i 2014 og 2017 har gitt oss flotte arrangements- og utstillingslokaler, og sammen med leietakerne SF Kino Stavanger og Renaa restauranter kan Sølvberget tilby en god infrastruktur for en konferanse i eget bygg, sentralt i Stavanger. Sølvberget vant Stavanger kommunes Byggeskikkpris 2015 og Stavanger Aftenblads Kulturpris 2015.

Produksjon og gjennomføring

Sølvberget utnevner en prosjektleder som har det overordnede ansvar for planlegging og gjennomføring av konferansen, med utgangspunkt i Sølvbergets eksisterende systemer for markedsføring, produksjon, arrangementsavvikling og oppfølging av økonomi. Selve konferansen vil foregå i Sølvbergets lokaler og involverer en rekke av Sølvbergets ansatte, samt ca. 20 frivillige.

På [NBBKs nettside](#) publiseres program, påmelding og praktisk informasjon. Her blir også samarbeidspartnere og støttespillere presentert. I tillegg har NBBK et nyhetsbrev med over 400 abonnenter, Instagram-konto (se @nordiskbarnebokkonferanse og #nbbk2019) og en [Facebook-side](#) med ca. 1300 følgere.

NBBK benytter seg av Sølvbergets eksisterende rutiner og verktøy for planlegging og gjennomføring av store arrangementer, så konferansen har et relativt lavt forbruk av engangsløsninger. Sølvberget er sertifisert som miljøfyrtårn av Stavanger kommune, og stiller de samme kravene til leverandører av hotell, mat og konferansmateriell. Vi tilrettelegger for, og oppfordrer til, at de som har anledning skal kunne velge å reise grønt.

Programråd og samarbeidspartnere

Programrådet fra 2021 skal sitte videre. Det består av fagpersoner fra ulike deler av Norden, med stor kompetanse og nettverk innen det barne- og ungdomslitterære feltet: Sofia Gydemo fra Svenska barnboks-institutet, Steffen R.M. Sørum, som leder forfatterutdanningen ved Norsk barnebok-institutt, Marianne Eskebæk Larsen fra Københavns Professjonshøjskole og komitéen til Nordisk råds barne- og ungdomslitteraturpris, og direktør ved Finlands barnboks-institut, Kaisa Laaksonen. Vi vil også fortsette ordningen med en lokalt forankret referansegruppe bestående.

Nordisk barnebokkonferanse er i sin kjerne et fellesnordisk prosjekt, og programrådet er det viktigste samarbeidsorganet. Sammensetningen skal sikre en bred og nordisk plattform for konferansens program, og bidra til at informasjon om NBBK kommer ut til hele det nordiske, barnelitterære fagfeltet. Ved hjelp av sine nettverk/referansegrupper spiller de inn aktuelle navn og diskusjonsemner til programmet, både på e-post og i programrådsmøtene.

Vi vil også fortsette ordningen med en lokalt forankret referansegruppe bestående av Norske barne- og ungdomsforfattere (NBU), Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFFO), Lesesenteret ved Universitetet i Stavanger, Grafill Stavanger og Rogaland Fylkesbibliotek, som vil jobbe videre med konkretisering av innspillene fra programrådet. Og foruten bidragsyterne som nevnes i finansieringsplanen, vil vi også i

2023 legges til rette for et utbredt samarbeid med sentrale nordiske aktører på barnebokfeltet. Dette gir en solid faglig forankring og sikrer bredt engasjement.

Utkast til program

Arbeidet med de konkrete programpostene for NBBK 2023 utføres i henhold til fremdriftsplanen, og det er derfor ennå ikke noen poster som er klare. Rammeverket for programmet har vi brukt og justert gjennom konferansene i 2015, 2017 og 2019, og dette vil også ligge til grunn for NBBK 2023. I 2021 ble det heldigital konferanse på grunn av den pågående Covid19-pandemien, derfor fulgte ikke programmet det vanlige rammeverket. På bakgrunn av dette vedlegges programmet fra NBBK 2019.

NORDISK BARNEBOKKONFERANSE 2019				
Hvor går grensen?				
Tid	Mandag 04.02.19		Tirsdag 05.02.19	Onsdag 06.02.19
08.30-09.00	Barnebokbad 09.00 – 12.00	Workshop: Forfattere speed-dater illustratører 10.00 – 16.00 Tre forfattere og tre illustratører tolker temaet «Hvor går grensen?» Arrangør: Grafill Stavanger og NBU <i>Studio 17</i>	Registrering og kaffe	Registrering og kaffe
09.00-09.15	5 forfattere bokbades av fem skoleklasser på biblioteker i Stavanger-området		Kulturministerens åpningstale Kulturminister Trine Skei Grande <i>Kinosal 1</i>	Först hämtade dom Slampoet Oskar Hanska <i>Kinosal 1</i>
09.20-10.00	Jørn Lier Horst <i>Finnøy bibliotek</i> Audhild Solberg <i>Randberg bibliotek</i> Gudrun Skretting <i>Klepp bibliotek</i>		Fågeln i mig flyger vart den vill Sara Lundberg Moderator: TBA <i>Kinosal 1</i>	Mannen som hater barn Thorarin Leifsson. Moderator: Damian Argimbau <i>Kinosal 1</i>
10.05-10.45	Maria Parr <i>Sandnes bibliotek</i> Lars Joachim Grimstad <i>Karmøy bibliotek</i>		Asylpolitikk i ungdomslitteraturen Sarah Engell, Pernilla Gesén og Taran Bjørnstad. Moderator: Zulmir Becevic <i>Kinosal 1</i>	Brutale bøker <i>Jessica Schiefauer</i> , Mats Berggren og Anders Totland. Moderator: Johanna Lindbäck <i>Kinosal 1</i>
10.45-11.15	Arrangør: Rogaland Fylkesbibliotek og NBU		Pause med enkel servering	Pause med enkel servering
11.15-11.55			Oss og de andre Kristina Aamand og Anne Mia Steno. Moderator: Søren Fanø <i>Kinosal 1</i>	Det vi ikke snakker om Gro Dahle og Kaia Dahle Nyhus. Moderator: Erik Titusson <i>Kinosal 1</i>
12.00-12.30	I grenseland - seminar om barn og lesing 11.30 – 15.30		Leseambassadøren Møt Sveriges leseambassadør Johan Anderblad <i>Kinosal 1</i>	Helsinki's nye hjerte Presentasjon av Oodi ved Laura Norris <i>Kinosal 1</i>
12.30-13.30	Innledning		Lunsj Matpakker deles ut i 1. etasje	Lunsj Matpakker deles ut i 1. etasje
13.30-14.15	11.30 – 11.55	Parallellsesjoner 1. Tema <i>Kinosal 5</i>	Parallellsesjoner 4. Tema <i>Kinosal 5</i>	

	Lars Rune Waage, Universitetet i Stavanger Intermedial lesing		2. Tema <i>Møteplassen</i> 3. Tema <i>Kjelleren</i>	5. Tema <i>Møteplassen</i> 6. Tema <i>Kjelleren</i>
14.15- 14.30	12.00 – 12.45 Ayoe Q. Henkel fra Center for børns litteratur og medier		Pause	Pause
14.30- 15.15	12.50 – 13.35 Martin Hellström fra Linnéuniversitetet Pause 13.35 – 13.55 Barnelitteraturens møte med leseren 13.55 – 14.40 Kristin Ørjasæter fra Norsk barnebokinstitutt Leseglede i skolebiblioteket 14.45 – 15.30 Line Hansen Hjellup fra Spangereid skole <i>Kinosal 5</i>		Parallellsesjoner 1. Det norske barnebiblioteket Fotoforedrag ved fotograf Jo Straube <i>Kjelleren</i> 2. Krigsbilder for barn Lars Hornemann, Jill Moursund og Kamila Slocinska Moderator: Lotta Olsson. Falturiltu. <i>Kinosal 5</i> 3. Fra flyktning til forfatter Zulmir Becevic, Gøteborgs universitet <i>Møteplassen</i>	Parallellsesjoner 1. Grenseløs kvinnekamp Marta Breen, Jenny Jordahl og Evgenia Vorobyeva. Moderator Hilde Østby. NORLA og LSB <i>Kinosal 5</i> 2. En lek med litteraturbegrepet Gunvor G. Krejberg og Ayoe Quist Henkel <i>Møteplassen</i> 3. Forbudt for barn Karin Helander, Stockholm universitet <i>Kjelleren</i>
15.15- 15.30			Pause	Pause
15.30- 16.15			Hvor går grensen for framtidens barnebibliotek? Mariann Schjeide (Norsk bibliotekforening), Berit Sandholdt Jacobsen (Svendborg bibliotek) og Johanna Hansson (Svensk biblioteksforening). Moderator: Vidar Kvalshaug <i>Kinosal 1</i>	Hvor går grensen for barneboka? Sarah Engell (Fuglemanden), Vidar Kvalshaug (Det var en gang en sommer) og Arne Svingen (Alt jeg skylder deg er juling). Moderator: Ingvild Bræin <i>Kinosal 1</i>
17.00- 17.45	Nordiske stemmer Nordisk Råds barne- og ungdomslitteraturpris ved Sofie Hermansen Eriksdatter. Ordskaelv ved Sunna D. Másdottir <i>Kjelleren</i>		Vorspiel i Studio 17 Mingling med fagkolleger og mulighet for å inpsisere resultatene fra gårdsdagens workshop. <i>Studio 17</i>	Vel hjem!
17.45- 18.30	Pang, pang! – 12 treffsikre kvinnelige stripeserieskapere Ida Larmo og Frida Malmgren. Moderator Erle Marie Sørheim. <i>Møteplassenann</i>			

18.30-19.00	HEN - flytende kjønn Presentasjon og omvisning i utstilling. <i>Sølvberget galleri</i>		
19.00	Et spørsmål om kjønn Jessica Schiefauer samtaler med Heidi Marie Vestrheim om boka <i>Guttene</i> .		Slampoesi fra Sverige Oskar Hanska <i>Scandic Stavanger City</i>
19.30	<i>Kinosal 1</i>		Festkveld med tapasbuffé <i>Scandic Stavanger City</i>
19.45	Pojkerna Lukket visning av filmen basert på Schiefauers bok <i>Kinosal 1</i>		
21.30	Barnebøker og børst Opplesning ved Jørn Lier Horst, A. Audhild Solberg og Lars Joachim Grimstad <i>Frøken Phil</i>		
22.00	Opplesning ved Maria Parr og Gudrun Skretting <i>Bøker og børst</i>		Nachspiel i Fargagata <i>Bøker og børst og Frøken Phil</i>

Milepælsplan

Dato	Milepæl	Ansvar
1.1-1.4.22	Søknader om støtte	Prosjektleder
4.2. 22	Første programrådsmøte	
15.2-1.4.22	Oppdatering av nettsider	Team Utvikling
15.2-1.5.22	Oppdatering av profil	Team Program
1.3.22-31.3.23	Prosjektleder ansatt	Ledergruppa
1.3.22	Tema lanseres	Prosjektleder
15.5.22	Finansieringsplan avklart	Prosjektleder
1.2.22-1.10.22	Programarbeid i samråd med programråd/ref.gruppe	Prosjektleder
1.4.22-1.2.23	Nettside og Facebook oppdateres jevnlig	Team Program
22.4.22	Andre programrådsmøte	Prosjektleder
15.6.22	Programrådsmøte på NBI i Oslo	Prosjektleder
22.9.22	Programrådsmøte	Prosjektleder
1.8.22-1.2.23	Månedlige nyhetsbrev	Team Program
15.10.22	Program ferdig	Prosjektleder
1.11.22	Program lanseres	Team Utvikling
1.11.22	Påmelding åpner	Team Utvikling
15.1.23	Registrering og reisebestilling ferdig	Team Program

6.2-8.2.23	Gjennomføring av konferanse	Prosjektleder
31.3.23	Regnskap og rapportering ferdig	Prosjektleder

Finansieringsplan og budsjett NBBK 2023

Finansieringsplan NBBK 2022 og 2023

Institusjon	Søkt om	Euro	Status	Innvilget
Rogaland Fylkeskommune	200000		Fast tilskudd 2022/2023	
Nordisk kulturfond	100000		Sendes 2.5.	
Letterstedtska föreningen	50000		Søknad sendes 15.2.	
Fritt Ord	50000		Søknad sendes 11.3.	
Kulturrådet – Norsk kulturfond	150000		Søknad sendes 2.3.	
Nordisk kulturkontakt	150000	14600	Søknad sendes 7.3.	
NBU	30000		Søker på e-post mars/april	
Diverse samarbeidspartnere	100000		Søker på e-post februar/mars/april	
Nasjonalbiblioteket	150000		Søknadsfrist 15.02	
Sølvberget	350000		Prosjektledelse	
Billettinntekter	470000		Min. 250 deltakere	
Sum	1800000			

Budsjett NBBK 2022 og 2023

Utgifter	Beløp
Honorar/lønn kunstnere/fagpersoner	320000
Digitale honorar	100000
Barnebokbad	50000
Administrasjon	50000
Reise/opphold gjester	300000
Diett gjester/deltakere	300000
Prosjektledelse	350000
Leie av teknisk utstyr/tjenester	70000
PR/Markedsføring/konferansmateriell	100000
Utstilling	50000
Teksting	60000
Diverse utgifter	50000
Sum	1800000